

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER
Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING,

JANUARY 14, 1981

VOL. LXXXIII

Včeraj začela sodna obravnava proli Gerald Mramorju

CLEVELAND, O. — Včeraj se je v tem mestu začela sodna obravnava proti 42-letnemu lastniku Cookie's Lounge na 6723 St. Clair Ave. Gerald Mramorju, ki je obtožen, da je 12./septembra 1979 na vogalu E. 61 St. in Superior Avenue ustrelil do smrti 58 let starega črnca Jamesa W. Evansa z 1194 E. 85 St.

Policijsko poročilo trdi, da je sedel Evans v svojem avtomobilu skupaj s svojo ženo in 9-letnim sinom. Evansov avtomobil naj bi se ustavil zaradi prometnega znaka. Mramor naj bi se ob tem trenutku pripeljal zraven z manjšim tovornim avtomobilom. Ko je vozilo, v katerem je bil Mramor, zavilo na Superior Ave., je zadnji blatnik udaril v Evansov avtomobil. Nastala je manjša gmotna škoda.

Takoj nato sta dva moža izstopila iz tovornega avtomobila, se približala Evansovemu avtomobilu, eden od moških je potegnil revolver in ustrelil Evansa pred ženo in sinom. Nato sta oba napadca odpeljala proč skupaj s še tretjo osebo, ki je čakala v tovornem avtomobilu.

Nek očitvece pa je videl registrsko tablico bežečega avtomobila in sporočil številko policistom. Isti dan so bili aretirani Mramor in dve drugi osebi.

Porota je sestavljena iz 7 moških in 5 žensk.

ZDA: Japonci nočejo prispevati dovolj denarja za obrambo

WASHINGTON, D.C. — Ameriško tajništvo za zunanje zadeve je kritiziralo japonsko vlado zato, ker je le-ta v predlaganem proračunu za prihodnje leto predvidevala samo 7.6 odstotka povečanja izdatkov za vojaške namene. Kritiki tajništva za zunanje zadeve se je pridružilo tudi obrambno tajništvo ZDA.

Mnenje Carterjeve vlade je, da bi morali Japonci veliko več prispevati za lastno obrambo, še posebej zato, ker sedaj namenjajo razmeroma malo denarja za vojsko. Tudi Japonska je ogrožena zaradi bistvene krepitve sovjetske vojaške moči tako na območju Tihega oceana kakor v bližini Perzijskega zaliva, je izjavil na tiskovni konferenci predstavnik Pentagona Thomas Ross.

Ross je še omenil, kako globoko je Japonska odvisna od redne dobave nafte iz Srednjega vzhoda.

Pred tedni je Carterjeva vlada ostro kritizirala tudi zahodnonemško vlado in za isti razlog. Tudi Zahodna Nemčija noče znatno zvišati vsoto, ki jo uporablja za vojaške zadeve.

Razni svetovalci Ronalda

NOV GROB

Alex Stebanski

Umrli je Alex Stebanski, brat Chestera, Fred Stevensa (N.Y.), č.s. Mary Illuminata OSF (Ind.), Joseph Stevansa, Florence Witczak ter pok. č. s. Mary Karmelita OSF in Stelle Yol. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v petek, 16. januarja, ob 9. dopoldne, v cerkev sv. Kazimirja ob 10, nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes od 7. do 9. zvečer ter jutri od 2. do 4. popoldne in zvečer od 7. do 9.

Levičarski teroristi na Puerto Ricu uničili 9 vojaških letal

SAN JUAN, Puerto Rico. — Teroristi, ki pripadajo tkzv. puertoričanski ljudski armadi, katere cilj je neodvisnost za Puerto Rico, so nastavili bombe v 11 letal, ki so last puertoričanske narodne garde. Narodna garda ima svoje letalsko oporišče na posebnem delu mednarodnega civilnega letališča v tem mestu.

Bombe so povsem uničile 8 lovcev tipa A-4d Corsair in lovca F-104 Starfighter. Dve drugi letali sta bili poškodovani, a jih bodo mogli popraviti. Puertoričanska narodna garda je imela pred napadom teroristov le 20 letal, sedaj jih je za več kot polovico manj.

Vrednost uničenih letal cenijo na okrog 45 milijonov dolarjev.

Skupne na Puerto Ricu, ki zahtevajo neodvisnost za ta otok, nimajo veliko podpore, a so kljub temu zelo aktivne. V nedavnih volitvah je 95 odstotkov vseh volivcev glasovalo ali za nadaljevanje sedanjih političnih odnosov z ZDA ali za to, da bi otok Puerto Rico postal 51. zvezna država ZDA.

Če se niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

II. Samozavestno je izjavil nadškof, da hoče biti Cerkev v odnosu do komunistične države enakovredna partner. V političnem vodstvu slovenske republike so sicer tudi taki, ki so bili katoliško krščeni, ni pa niti enega, ki bi bil praktičen katoličan, je dodal nadškof. S tem je jasno povedal, da je verujočemu kristjanu v Jugoslaviji pot do političnih položajev zaprta. Neposredno pred vzhodom v ljubljansko katedralo so komunistične oblasti postavile spomenik, kjer je zapisano, da je Rožman, ki je bil med vojno ljubljanski škof, poklical fašistično policijo, da bi razgnala s silo pred škofijsko palačo zbrane žene političnih jetnikov.

Dr. Rožmanov nekdanji tajnik in sedanjí pomožni škof Stanislav Lenič je k temu spomeniku dejal: "Škof Rož-

Boji v El Salvadorju se nadaljujejo; tudi novinarji med žrtvami

SAN SALVADOR, El Sal. — Boji med gverilci in vladnimi enotami še potekajo v več krajih te majhne države. Opazovali razmer menijo, da želijo gverilci razdvajati vladne sile na manjše enote, nato pa začeti z močno ofenzivo proti glavnemu mestu.

V El Salvadorju je sedaj veliko tujih novinarjev, ki poročajo o poteku državljanske vojne. Dva ameriška fotografa sta bila lažje ranjena, ko so neznanci eksplodirali mino pod vozilom, v katerem so se peljali. Z Amerikancema je bil tudi fotograf iz Južne Afrike, ki je bil težko ranjen, včeraj je pa podlegel ranam na glavi.

Carterjeva administracija se je odločila, do bodo ZDA zopet začele s pošiljanjem vojaške pomoči El Salvadorski vladi.

V atentatu ubil član izraelskega Knesseta arabskega rodu

JERUZALEM, Izr. — Neznani atentatorji so streljali iz zasede na avtomobil, v katerem je sedel beduinski član izraelskega parlamenta šejk Mohammed Abu Rabia. Abu Rabia je bil takoj mrtev. Izraelski policisti so pripili štiri osumljence, ki so arabskega rodu.

Abu Rabia je bil edini beduinski član Knesseta in je odločno nasprotoval izraelski politiki razlaščenja zemlje, ki je last Arabcev. Izraelci trdijo, da je Abu Rabia žrtev mračnih medsebojnih političnih sporov med Arabci samimi. Pred atentatom je Abu Rabia namreč prosil Beginovo vlado, naj mu dodeli osebno stražo, ker je njegovo življenje v nevarnosti.

Abu Rabia je bil prvi Beduin, ki je kdaj promoviral za zdravnika na kateri od izraelskih univerz in preprosti Arabci so mu dali vzdevek "beduinski zdravnik". Hkrati je Abu Rabia prva oseba, ubita v atentatu, v 33-letni zgodovini Knesseta.

Nadškof Šuštar s tujimi časniki

man je bil slovenski rodoljub.

V težkih časih, italijanske in nemške okupacije je imel pred seboj en sam cilj: pomagati ljudem, jih reševati in to tudi komuniste, ki so bili v ječah.

Razumljivo je, da je bil kot katoličan proti komunizmu. Pomožni škof je zatrjeval, da je popolnoma neresnično, če komunisti tega moža označujejo za izdajalca slovenskega naroda.

Zato tudi navedbe na spomeniku niso resnične: škof Rožman ne le, da ni poklical policije, ampak je sprejel zastopstvo žena in se z njimi prijateljsko pogovarjal.

Viktor Meier, ki je bil tudi kot dopisnik Frankfurter Allgemeine Zeitung na tiskovni konferenci, je 8. decembra poslal poročilo iz Ljubljane svojemu listu v glavnem tako kot Stroehm. Dopolnil je

Odločnejše stališče poljske vlade napram aktivnosti delavcev

VARSAVA, Polj. — V zadnjih dneh je poljska vlada začela nastopati odločnejše proti drznejšim aktivnostim nekaterih skupin delavcev. Vlada trdi, da je še vedno pripravljena na razgovore z zastopniki delavcev, ne bo pa dovolila, da delavci zasedajo pisarne vladnih službenec.

Policisti v južnem mestu Nowy Sącz so s silo odstranili skupino 46 tamkajšnjih delavcev iz poslopja, ki so ga le-ti zasedli. Lokalna podružnica delavskega gibanja Solidarnost je zahtevala, naj pride v Nowy Sącz na pogajanja namestnik predsednika vlade Stanislaw Mach, vlada je pa predlagala, naj pridejo v Varšavo zastopniki Solidarnosti. Delavsko gibanje tudi zahteva od ministrstva za notranje zadeve, da pojasni, zakaj so bili delavci odstranjeni iz zasedenega poslopja s silo.

Kong. Raymond Lederer obsojen radi udeležbe v aferi Abscam

NEW YORK, N.Y. — Porota zveznega sodišča v Brooklynu je obsojila 42 let starega kongresnika iz Philadelphije Raymonda Lederera zaradi prejemanja podkupnine v znani aferi Abscam. Lederer je s tem postal peti član predstavnškega doma, ki ga je obsodila kakšna porota zveznega sodišča.

Lederer, ki je bil ponovno izvoljen novembra lani, je bil obtožen, da je prejel \$50,000 v gotovini od agenta FBI, ki se je predstavljajl kongresniku, da zastopa dva arabska šejka, ki bi se rada priselila v ZDA.

Isto kot drugi v tej aferi vpleteni kongresniki, se je tudi Lederer branil s trditvijo, da je nedolžen. Porota, člani katere so dolgo razpravljali o usodi Lederera, mu ni verjela. Kongresnik je rekel, da se bo obrnil na apelacijsko sodišče.

NASPROTUJOČE SI VESTI O STANJU POGAJANJ MED ZDA IN IRANOM!

WASHINGTON, D.C., TEHERAN, Iran. — Dobro poučeni viri v tajništvu za zunanje zadeve ZDA trdijo, da ameriški in iranski pogajalci res napredujejo in da ni več mogoče izključiti možnosti veljavnega sporazuma glede izpustitve zajetih talcev. Kot kaže, so Iranci do neke mere popustili v svojih zahtevah, posebno glede vsote denarja, ki jo hočejo dobiti od ZDA.

Načrt, ki ga predlagajo ZDA, predvideva, da bodo Iranci dobili takoj po izpustitvi vseh talcev 2.5 milijarde dolarjev. Malo kasneje bodo ZDA odobrile Iranu nadaljnje 4 milijarde dolarjev. V tretji "kategoriji" naj bi ostalo okrog 6 milijard dolarjev. Iranci bodo dobili tudi ta denar, a najbrž le po nekaj tednih.

Na ameriški strani poudarjajo, da je omenjenih 12 milijard dolarjev, ki jih bodo po tem načrtu prejeli Iranci, dejansko iranska last. To vsoto je predsednik Jimmy Carter zamrznil v ZDA po zajetju talcev.

Prav tako poudarjajo v Beli hiši, da Iranci ne bodo dobili niti enega dolarja, dokler ne bodo vsi talci na svobodi.

Po ameriškem načrtu, ako bi ga res sprejeli Iranci, želijo, da bi bil tudi novi predsednik Ronald Reagan prisiljen, da bi ga izpolnjeval. Reagan je že izjavil, da zahteva proste roke, Carterjevci pa hočejo, da mu to preprečijo.

Ako bi bili talci res izpuščeni, predvideva načrt, da bi jih pripeljali s posebnim letalom ali v Zahodno Nemčijo ali v Alžir, šele nato pa v ZDA.

Iranci optimistični

Razni vplivni iranski politiki zopet govorijo o možnosti skorajšnje izpustitve talcev. Predsednik parlamenta Rafsandžani je izjavil npr.,

matere prositi škofa Rožmana, da bi se zavzel za njihove može in sinove; on, Lenič sam, jih je peljal k škofu Rožmanu, ki jih je sprejel z vso prijaznostjo in razumevanjem.

Škof Rožman, ki ga komunisti označujejo kot sovražnika naroda, je bil dober človek in velik rodoljub. Res pa je, da je moral vršiti svojo službo v neizmernih težkih časih. Proti komunizmu je zagovarjal stališče, ki mu ga je narekoval Vatikan.

Ponovno je zahtevala tako Cerkev kot on sam, da bi oblasti odstranile ta sramotni spomenik in tudi je bila postavljena zahteva, da bi bila prikazana objektivna vloga Cerkev v vojnem času. Glede spomenika so bile danes večkrat nekeke meglene obljube, toda na žalost, ta spomenik še stoji.

(Se nadaljuje)

Iz Clevelanda in okolice

Darovi Slovenski šoli pri Sv. Vidu—

Slovenski šoli pri Sv. Vidu so darovali: \$20 g. F. Slemec, \$10 ga. C. Košir, \$2 ge. Jakšič in Telich, \$1 ga. M. Zupančič (Schaefer Ave.). Odbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu se dobrotnikom pristočno zahvaljuje. Bog plačaj!

Rojstni dan—

Zadnjo nedeljo, 11. januarja, je praznovala svoj 81. rojstni dan ga. Agnes Kosec, 1134 E. 60 St. Dolgoletni naročnici našega lista želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Krofi naprodaj—

Clanice Oltarnega društva pri Sv. Vidu bodo prodajale krofe v soboto, 17. januarja, ob običajnem času v društveni sobi auditorija. Nedavno je Oltarno društvo zopet darovalo tej fari \$5000!

Davčna ocenitev—

Lastniki hiš, ki mislijo, da so njihove hiše previsoko obdavčene, se lahko pritožijo pismeno na Cuyahoga County Board of Revision, Room 304, 1219 Ontario Ave., Cleveland, O. in sicer najkasneje do 23. januarja. Prijavnico s potrebnimi pojasnili dobite na zgornjem naslovu, če pokličete na tel. 623-7195.

Dražje pošne storitve—

S 1. januarjem 1981 je bila povišana poština za vse pošne pošiljke v tuje države, razen Kanade in Mehike. Za pisma po letalski pošti pol unče v tuje države je poština povišana od 31 na 40 centov, za pisma do ene unče po navadni pošti je poština odslaj 30 centov, za karte po letalski pošti je cena 28 centov, po navadni pošti pa 19. Poštino so tudi povišali za tiskovine, s čemer so prizadeji časopisi, poslani iz ZDA v tuje države. Prizadeta je tudi Ameriška Domovina.

Tiskovnemu skladu—

Rev. Karel Pečovnik, Lowry, Minn. je daroval \$22 v tiskovni sklad Ameriške Domovine.

Franciškani pri Sv. Štefanu v Chicagu, Ill. so darovali \$12 v naš tiskovni sklad.

G. Ludvik Jelenc, zvesti dopisnik iz Chicaga, Ill. je prispeval \$10 našemu slovenskemu listu.

G. Mike Pinculich iz Cleve-

landa je prav tako daroval \$10 Ameriški Domovini.

Vsem darovalcem naša iskrena hvala!

Raznašalca iščemo—

Uprava Ameriške Domovine išče raznašalca za Neff Rd., Shawnee, Kewanee, Mohican, Chickasaw in Underwood Ave. Oglasite se v uradu na 6117 St. Clair Ave. ali kličite 431-0623!

VREME

Pretežno oblačno danes z možnostjo naletavanja snega do enega inča. Najvišja temperatura okoli 28 F. Slično vreme jutri z najvišjo temperaturo okoli 26 F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months
Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 6 Wed., Jan. 14, 1981

Pogled naprej

II.

Kako je pa z zunanjo politiko? V novem letu bo Reaganova vlada naletela na težave, ki so se razvile v starem letu, ali se prej, a jih ni bilo mogoče odstraniti, niti ne ublažiti. Še so sovjetske invazijske trupe v Afganistanu, še stojijo sovjetske do zob oborožene edince na poljski meji, čakajoč samo na ukaz, da jo prestopijo in vkorakajo v suvereno državo; še so njihovi vojaški svetovalci skupaj s kubanskimi najemniki zapleteni v notranje zadeve suverenih držav v Afriki in na arabskem prostoru.

Pogodba o omejitvi atomskega orožja, SALT II je mrtva, pot do tekmovanja v strateški oborožitvi odprta. Problem Perzijskega zaliva z dragocenimi izviri olja, kjer divja vojna med samimi Islanci, grozi prevrniti občutljivo politično ravnotežje in spremeniti ta dragoceni košček zemlje v areno mednarodnih sporov in v bojno polje.

Tridesetletni izraelsko-arabski spor, do nedavne ga reševan z orožjem, je bil z zgodovinskim posegom ameriškega predsednika Carterja v sporna vprašanja, uravnovan na pravo pot diplomatskih pogajanj in sporazumov. A stvar je v starem letu običajala, se nikamor ne gane, zahteva novega, krepkega posega Amerike v ta proces. Da ne govorimo o težkih političnih in socialnih homatijskih takorekoč na pragu Amerike, na ameriškem Istmu, kjer v raznih državah gori in teče kri. In ne o zapletih, ki jih utegne sprožiti kitajski kolos v zvezi z vprašanjem Tajvana in z nevzdržno slo po moderni oborožitvi.

Tak je v grobih potezah mednarodni politični položaj ob vstopu v novo leto. Ni rožnat, zahteval bo mnogo modrosti in velike avtoritete od strani novega ameriškega predsednika, zlasti pa še od njegovega državne tajnika, ki naj kot svetilnik neomadeževane in visoko spoštovane osebnosti vodi ameriško zunanjo politiko.

Iz raznih izjav in akcij Ronalda Reagana bo morda mogoče nakazati smer njegove zunanje politike, in iz izbora osebnosti, ki jo bodo v njegovem imenu vodile, izluščiti možnosti za pozitivno in uspešno soočevanje s predvidenimi težkimi nalogami ter za svetovni mir koristnimi ukrepi in dosežki pri reševanju teh nalog.

Osredje ameriškega zunanjepolitičnega kompleksa je slej ko prej politično, vojaško in gospodarsko razmerje Amerike do Sovjetske zveze, v tem razmerju pa na prvem mestu napori za omejitve oboroževanja v atomskem orožju. Dolga leta so se vlekle pogajanja za vsaj delen sporazum na tem področju, ki je bil končno dosežen in podpisan meseca junija 1979 na Dunaju. Te vrste pogodbe so vedno rezultat kompromisov, in skoraj redno take narave, da ob natančni analizi besedila vedno lahko najdeš kako klavzulo ali pridržek, ki mu je mogoče oporekati.

Ameriški senat, ki mora pogodbo ratificirati, je našel nekaj takih spornih mest v nji ter se začel izražati proti odobritvi z vedno močnejšimi argumenti. Po vojaškem vpadu Sovjetov v Afganistan, je ostalo le malo upanja za potrditev pogodbe. Izvolitev Reagana jo je končno pokopala, kajti ta jo je zavrgel in izjavljal, da bo njegova politika do Sovjetov zahtevala novo pogodbo. Med tem pa da se bo Amerika na novo oborožila tako, da se bo s Sovjeti pogajala "from a position of strength", torej s pozicije nadmoči.

To bi bilo vse lepo in prav, če bi Sovjeti držali roke križem, kar pa ni prav nič verjetno. Z drugo besedo: začelo se bo novo, nevarno tekmovanje v atomskem oboroževanju, ki pogajanja ne bo olajševalo, pač pa kompliciralo. Govorjenje, da je SALT II mrtev, ima strankarsko političen prizvok in ne more biti v dobro ne Amerike ne svetovnega miru.

Da se je stvar še bolj zapletla, se je odpravil v Moskvo k Brežnjevju senator Percy, novi načelnik zunanjepolitičnega odbora v senatu — brez dvoma z Reaganovo vednostjo — in tam dajal neprimerne izjave, ki jih ni bilo mogoče spraviti s sveta s pojasnili, da Percy govori le v svojem imenu, ne pa kot Reaganov predstavnik. Za svet najvažnejša zadeva — kontrola nad atomskim orožjem, žal nima trdne baze in visi v

Beseda iz naroda...

Tretji vsakoletni koncert USS godbe in prvo tekmovanje v peki peciva!

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 8. februarja, bo precej živahno v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Popoldan ob treh bo nastopila s svojim tretjim, vsakoletnim koncertom odlična USS godba, zopet pod taktirko g. Normana Novaka. Posebnost letos bo nastop novega ansambla "USS Swing Band". Po koncertu bo za ples in zabavo igral Alpski Sekstet.

Vstopnice za koncert so že v predprodaji pri Tivoli Enterprises na 6419 St. Clair Ave. ali pri Tony's Polka Village na 971 E. 185 St. Na parterju bodo postavljene mize. Vstopnice za mize na parterju ali za sedeže na balkonu so po \$4, za otroke pa \$2. Ves dobiček koncerta bo namenjen USS godbi za kritje stroškov v zvezi s koncertno turnejo, ki jo bo imela ta godba v Sloveniji letos in sicer od 14. do 28. junija.

Med turnejo bo USS godba igrala na znani turistični prireditvi v hali Tivoli, ki jo imenujejo "Kmečka ohcet". Poleg tega bo 30-članska godba nastopila v raznih slovenskih mestih. Na prireditvi "Kmečka ohcet" bo USS godba edini ansambel te vrste iz ZDA in Kanade, ki bo nastopil.

Posebna zanimivost v nedeljo, 8. februarja, bo pa prvo tekmovanje v peki peciva! V prizidku Slovenskega narodnega doma se bodo namreč zbrale tekmovalke — morda, celo nekateri tekmovalci — ki bodo pokazale svoje znanje v peki flancatov, potic, krofov in štrudljev.

Podrobnosti o tekmovanju in obrazce za tekmovalke lahko dobite pri Tony's Polka Village (481-7512) ali pri Jennie Gorjanc (449-0650). Tekmovanje bo trajalo od 10. dopoldne do 2. popoldne. Prijetno bo videti ponosne obraze zmagovalk, najbrž bodo zanimivi tudi obrazi tistih, ki bodo ostale brez nagrad!

Poleg tekmovanja, ki ga bo sponzoriral United Slovenian Society, bo prodaja peciva. Tudi tokrat bo dobiček darovan USS godbi za njegovo koncertno turnejo po Sloveniji.

Predsednik United Slovenian Society, znani radijski napovedovalec Tony Petkovšek, sporoča, da je bila USS

godba zelo aktivna v letu 1980. Poleg rednega koncerta v SND, je USS godba nastopila na velikem festivalu na letovišču AMLA v Leroy Townshipu, ko je gostoval ansambel Lojzeta Slaka iz Slovenije.

Prav tako so USS godbeniki igrali za All-Nations Festival na "Mallu" v središču mesta Clevelanda, se udeležili Willoughby Hills Community Days parade ter festivala na E. 185 St., igrali za Hofbrau Haus Oktoberfest v dvorani Convention Center v Clevelandu, za vrtni festival, ki ga je priredil lastnik Slovenian Country House, g. Frank Sterle, ter za Cleve-

Maks Simončič:

Kaliifornijski poročevalski koš

Slovenske jaslice župnika Leona Kristanca

Ze deseto leto vzbujajo te jaslice v javnosti svojo pozornost. Naš lokalni časopis "Stockton Record" je 1. 1979 prvič objavil njihovo fotografijo na naslovni strani.

Ponovno so bile fotografirane lanske in letošnje leto, prav tako objavljene s posebnim opisom in vzrokom, kateri imajo svojo osebno zgodovino.

V mesecu septembru leta 1943 v času druge svetovne vojne, so imeli Italijani zasedeno vso Ljubljansko pokrajino. V razkolu z Nemci so potem tega leta položili orožje, se umaknili iz Slovenije in takrat je bilo zaznamovati prve močnejše odrede Titovega "osvobodilnega gibanja".

G. Kristanc je bil ranjen v levo ramo. Zatekel se je v senik, kjer je preživel 10 dolgih dni brez zdravniške pomoči, v lakoti in strahu. Končno je bil odkrit po domobranskem odredu in poslan v bolnico na zdravljenje.

Od meseca septembra pa do predbožičnih dni tistega leta je prestal kar štiri nevarne operacije. Ker se mu stanje ni izboljšalo, so se zdravniki odločili, da mu odrežejo roko. (Ta roka je sedaj nekako za 2 cm krajša.)

Gospod Leo se je obrnil v molitvi na Boga, kateremu služi že več kot dolgih 50 let,

zrak. Ne daje razloga za upa poln pogled v bodočnost.

Doba Kissingerjeve "detente", o kateri se je v zadnjih letih toliko črnila preliho, gre očividno h koncu, začena se ostrejši kurz med Ameriko in Sovjetijo, postavljen na recipročnost in merjenje moči. Kam bo pripeljal, danes nihče ne more vedeti, niti tisti ne, ki ga začenjajo. Tu je Afganistan, tu je sovjetsko-kubansko mešanje politike v Afriki, tu je Perzijski zaliv z oljem in z vojskovanjem med Irakom in Iranom. Treba bi skoraj bilo nadčloveka na vodstvu ameriške zunanje politike. Reagan misli, da ga je našel v Aleksandru Haigu. Da bi se vsaj ne motil v tem prepričanju! A Haig ima na svojem karakterju neizbrisne madeže zaradi svoje aktivnosti pri aferi Watergate, Vietnamu in Kambodži, o katerih ve ves civilizirani svet. Tudi potrditev njegovega imenovanja v senatu mu madežev ne bo oprala. Pravijo pa, da je zelo sposoben človek. Ali ni to neke vrste smola, ali še več kot to?

V izraelsko-arabski spor je potaknil svoje prste spet Henry Kissinger, o katerem gre glas, da je strokovnjak na tem polju in kot Jud posebno interesiran na zadovoljivem izidu sedanjega razvoja, ki ga ni usvaril on, pač pa zaničevani Jimmy Carter. Zdi se, da bo ta oreh trd udi za tako slavljenega državnika, kot je Kissinger, ker Izrael ni voljan odstopiti ozemlja Judeje in Samarije, od tega odstopa je pa v celoti odvisen mir na Srednjem vzhodu.

L. P.

land Folk Festival, ki je bil v Lakewood Auditorium.

Vredno je omeniti tudi, da je USS godba dobila denarno nagrado lani od Ohio Arts Council. Te nagrade so še vedno na razpolago in svetujem vsem ohijskim slovenskim kulturnim organizacijam, da se zanimajo za te nagrade in vložijo prošnje pri Ohio Arts Council v Columbusu, Ohio.

Sodeč po prejšnjih nastopih USS godbe, bo koncert v nedeljo, 8. februarja, nudil prijetno popoldne vsem obiskovalcem. Na teh koncertih United Slovenian Society običajno podeli posebno priznanje osebam, ki jih smatra za zaslužne člane in članice slovenske skupnosti.

Zanimivo bo tudi ugotoviti, katere Slovenke se bodo izkazale v peki peciva. Sodnik oz. sodniki bodo imeli tu težko in morda celo nevarno delo!

Rudolph M. Susel

za pomoč. Obljubil oziroma zaobljubil se je, če bo uslišan, da bo vsako leto postavil velike jaslice v zahvalo. Bog je uslišal njegovo prošnjo. Roka je ostala.

To pojasnilo je prinesel tudi naš časopis. V razgovoru z dopisnico lista je novinarka na koncu dostavila še te besede: "This year is the best yet," Father Kristanc said without any hesitation. "But I am afraid, it may be the last too," the priest added. "You know, 80 years is very high..."

Jaz pa njegovemu mišljenju dodajam: Nihče od nas ni prerok svojemu koncu. Upajmo, da se je zopet zmotil in bo lahko še naprej s svojo umetnino slavil Novorojeno Dete v letih, katera bodo prišla.

Gospodu župniku - monsignoru peša vid, težko piše, prav tako čita, zato najbrže letošnje leto ni prišlo toliko pisem kot prejšnja leta na naslove njegovih prijateljev.

Božič, praznovanje in nekaj sprememb za to dobo cerkvenega leta

Trgovina je cvetela, nekateri so iskali drobiž, drugi pravljali in tretji se zopet začeli dolžiti za celo leto... nekateri pa imajo svoj Božič v srcu in ga doživljajo mnogo srečnejše in med temi sem tudi jaz...

Opazil sem, da se vrača zelo stara navada s pisanjem lepih fotografskih in barvnih odprtih božičnih kart, katere nadomeščajo dosedanje čestitke s pismi.

Umaknil se bom v drugo vrsto naših državljanov, katerim pravimo pevci in "muzikantje", in pogledimo v njihovo življenje, v dolge ure prostovoljnega dela, katero prinaša veliko veselja in obogatit naša bogoslužja z darom glasu, z darom igranja instrumentov.

Ko se v zgodnjih dneh meseca septembra vsakega leta na široko odpro šolska vrata in se poda naša mladina na izobraževanje, ožive tudi cerkveni pevski zbori po polnem odmoru.

Vsakdo na svetu ni bil izbran in dobil poseben dar glasu od Boga, tisti pa, kateri so prejeli ta velik poklon od Stvaritelja, mu radi vračajo s petjem svojo hvaležnost.

Seštel sem tedne in ure od septembra do Božiča. Neka-

Z GLASBENEGA POLJA

Ameriški Jazz in veliki plesni orkestri.

Po mnenju mnogih glasbenih strokovnjakov in kritikov je "jazz" edini doprinos svetovni glasbeni umetnosti iz ameriške celine. Vsekakor je edinstveni pojav, ki je nastal ob mešanju evropske glasbe z zahodno afriško, katero so prinesli s seboj pripadniki črne rase.

Vsekakor pa se je ta forma glasbe razširila po vsej Ameriki in tudi v širni svet, o čemur nam pričajo vsakoletni jazz-festivali. Večji del izvajanja glasbe manjših ansamblov (triov, kvartetov, kvintetov, sekstetov) je zavzeto z improvizacijo, v kateri glasbenik predstavi svoje glasbene misli skupno s tehniko na instrumentu.

Začetek igranja jazza se je pojavil že v 18. stoletju, vendar se je začel širiti po večjih mestih Amerike okoli leta 1900, ko sta bila centra jazza mesti New Orleans in malo pozneje, Chicago. Ko je bila leta 1922 zaprta nočna četrt lokalov v New Orleansu po imenu Storyville, se je večina glasbenikov preselila v Chicago, ki je tako postal center jazza.

Najbolj pogosto so bili ansambl sestavljeni iz sledečih instrumentov: trobenta, klarinet, pozavna, včasih tudi tenor saksofon, klavir, boben, bas ali tuba in tipični ameriški instrument — banjo. Stil, ki se je razvil v tej zasedbi, se imenuje Dixie-land. Trobenta igra kot vodilni instrument, sinkopirano melodijo, klarinet jo spremlja z obilgato melodijo večinoma v višjem registru in pozavna s tipično vlogo basa v nižjem registru. Ritem je običajno spremljal v dvočetrtinskem taktu.

Velika večina prvotnih glasbenikov so bili samouki, zato je bil razvoj jazza v prvem obdobju zelo počasen. Ko se je začelo zanimati za jazz vse večje število glasbeno podkovanih glasbenikov, se je začela ta vrsta glasbe širiti v razne smeri.

Z dodajanjem instrumentov se je počasi osnoval orkester,

ko 34 ur študija in truda. Če sedaj pomislimo pevci, koliko materiala smo morali medtem pripraviti, da zadostimo cerkvenim zakonom, na koncu prestrašeni opazimo, da je pravzaprav za posebne božične priprave ostalo premalo časa. Če pa pomislite, da so nekateri še slabo notalni, potem pa postane pravzaprav vse to že glavobol. Ker pa ima pevec voljo, prebrened vse in končni uspeh je kronan Bogu v slavo, ljudem v zadovoljstvo, pevcu pa v ponos in veselje.

V naši stolnici imamo še vedno istega dirigenta, poklicnega prof. za solopetje g. Williamsa Whitesida, katerega desna roka je naša organistinja ga. Joan Kaake s svojimi svežimi in elastičnimi prsti, kateri gladko drsejo po tipkah orgel.

Božji hram so na Sveti večer že ob 11. uri napolnili, opolnoči pa ni bilo niti prostora za stoječe! Pevski zbor je izvajal Mozartovo mojstrsko mašo v latinskem jeziku ob spremljavi orkestra, prav tako smo imeli poseben polurni koncert pred oltarjem.

Sveto opravilo je opravil naš domači škof ob spremstvu stolnih duhovnikov. Navdušenje se je razlilo po maši s strani vernikov, kateri so

v katerem so že sekcije treh saksofonov, dveh trobent s pozavno igrali v trozvokih, kar je povečalo zvok orkestra. Trem saksofonom so s časom dodali četrtega in še petega, ki je bil bariton saksofon in s tem je nastala polna saksofonska sekcija, ki se uporablja še danes v velikih zasedbah (dva alt saksofona, dva tenorja in bariton saksofon).

Le redki orkestri so uporabljali bas saksofone (Richard Maltby, Johnny Richards), ker je instrument zaradi svoje velikosti zelo neprimeren za potovanje. Tudi sekcije trobent so se razširile na štiri ali tudi pet, kakor tudi pozavne.

Eden od prvih velikih orkestroev je bil pod vodstvom Paul Whitemana (1918), v katerem je bilo veliko mladih glasbenikov, ki so pozneje ustanovili in vodili uspešne svoje lastne orkestre. Paul Whiteman je dodal saksofonom, trobentam, pozavnim in ritmu še vijoline, tako da je njegov orkester štel do 26 članov. S tem orkestrom je zvelike uspehe in postal zelo popularen po vsej Ameriki kakor tudi v Evropi.

Vedno večjemu zanimanju za to vrsto glasbe med poslalsci so sledili še drugi na novo ustanovljeni orkestri. Znamni črnski pianist in kompozist Duke Ellington je osnoval svoj orkester leta 1922, sledili so mu Chick Webb 1928, Glen Grey 1931, Calloway 1933, Charlie Barnet 1933, Tommy Dorsey 1934, Jimmy Dorsey 1935, Benny Goodman 1935, Art Shaw 1935, Woody Herman 1937, Bunny Berigan 1937, Count Basie 1937, Les Brown 1938, Claude Thornhill 1938, Harry James 1939, Lionel Hampton 1940, Stan Kenton 1941 in še mnogi drugi. Zanimanje za velike plesne orkestre se je pojavilo tudi po vsej Evropi že po svetovni vojni in v Jugoslaviji, o tem pa drugič.

D. M.

z glasnimi medklci in aplom doli duška sebi, zboru orkestru in vodstvu pa znanje za trud. Isto smo živeli po poldnesi maši popoldne.

Pri enajsti maši pa je stopil moj najmlajši sin

s svojo harfo in izbral melodijami. Zel je velik plavz in zborček kitarist, kateri so tudi pevčki, je ogatil program v veselje za ta veliki trenutek, v katerem dnevu se je rodila L. BEZEN.

V cerkveni pevski zbor sta pristopila dva bivša Clevelandčana

Pred mesecem dni sta preselila iz mesta Wadsworth v Ohio v naše mesto Stan ton g. in ga. S. A. Van laar. Pristopila sta v naš cerkveni pevski zbor. Gospod tenorist, gospa altistka. Govega sina tašca je po Slovenka. Piše se Krošček se je tudi preselila v mesto.

Upam, da jim bo novo prijetno domovanje, našski zbor pa mesto, kjer se sta v cerkvi zahvaljevala svojim sodelovanjem za leti dar glasu od Boga. brodošla med pevci!

(Dalje na str. 3)

Dr. Vekoslav Grmič: Emigranti so krivi, da nisem postal mariborski škof!

(Dr. Vekoslav Grmič je bil do nedavnega pomožni škof v Mariboru in je pričakoval, da ga bo papež imenoval tudi za rednega škofa, kar pa se ni zgodilo. Tudi slovenska vlada je želela, da bi postal dr. Grmič mariborski škof. Zakaj, bo vsem razvidno iz izvečkov intervjuja, ki ga je škof Grmič dal neki slovenski reviji in ki ga je ljubljanski "Delo" ponatisnilo v celoti.)

Dr. Vekoslav Grmič ni več pomožni škof mariborski. Ostal mu je samo naslov škofa, katerega mu, ko mu je bil enkrat dodeljen, nihče več ne more vzeti. Tudi rektor mariborskega Bogoslovja ni več. Te svoje funkcije je odložil. Odslej bo samo profesor na mariborskem oddelku ljubljanske teološke fakultete (predava dogmatiko, sodobni ateizem in teologijo dialoga) in se bo posvetil pisanju.

"Če nisem zaželen kot redni škof, nočem biti niti pomožni," pravi. Bilo bi namreč normalno in običajno, da bi bil dr. Grmič, potem ko je 12 let opravljal posle pomožnega škofa, dve leti in pol pa je tudi samostojno vodil mariborsko škofijo, z dekretom iz Vatikana tudi formalno imenovan na ta položaj. To pa se ni zgodilo.

In to je bil tehten povod, čeprav ne tudi edini in niti ne glavni, zaradi katerega smo škofa Vekoslava Grmiča zaprosili za pogovor. Sprejel nas je v svojem bivališču v mariborskem Bogoslovju, v skromni sobi, v kateri so stele izdelane za okoli 3.000 knjigami. Tu ni ničesar, kar bi govorilo o škofovski slavi in časti, marsikaj pa govori o mislecu.

Start: Začnimo od kraja. Nedavno imenovanje mariborskega škofa je zbudilo veliko presenečenje. Zakaj se ni zgodilo, kar so pričakovali vsi in kar bi bilo normalno oziroma zakaj se je zgodilo tisto, česar ni nihče pričakoval in kar je povzročilo — če to previdno izrazimo — precejšnje negotovanje med verniki in duhovniki v mariborski škofiji?

To se pravi, zakaj so Vas obšli, ko bi bilo normalno, da bi izpraznjeno mesto škofa pripadlo njegovemu pomočniku?

Grmič: O tem lahko ugibam, čeprav lahko o nekaterih stvareh govorim z gotovostjo. Nedvomno je pri tem igrala glavno vlogo emigracija, politični emigranti, ki so po drugi vojni zapustili Jugoslavijo zaradi belogardizma.

Ti ne morejo trpeti, da sem po svojem prepričanju, političnem prepričanju, socialističesar nisem nikoli prikrival. Odločitev za socializem in za socialistične vrednote, torej tudi za socialistično ureditev Jugoslavije, izvira iz mojega verskega prepričanja.

To kajpada ni vseh političnim emigrantom, ki še vedno goje upe, da se bodo njihovi časi vrnili, kar so seveda samo prazne želje. Tudi pri nas so nekateri krogi, sicer malo številni, ki so — bodisi iz lastnega karizma ali pa zato, ker se z mojimi stališči ne strinjajo — delali zoper to, da bi mi pripadlo mesto škofa.

Najpomembnejši pa je bil vendarle nek nov odnos Cerkev do socializma. Kaže, da se s svojimi pogledi ne vklapljam v ta nova gledišča Cerkev, ki so povsem drugačna od tistih, kakršna sta zastopala papež Janez XXIII. in papež Pavel VI.; ta dva sta ime-

la pozitiven odnos do socializma in sta celo v svojih okrožnicah dopuščala možnost, da se z namenom, da bi spremenili družbeno ureditev, uporabljati tudi sila.

Start: Omenili ste politično emigracijo. Ali je njen vpliv v Vatikanu tako močan?

Grmič: Da, emigranti imajo zelo velik vpliv. Od tod so uperjeni napadi name, ki se v najnovejšem času spet pojavljajo v nemških in francoskih časopisih. Tako je na primer francoski "Le Monde", ko je nedavno pisal o položaju Cerkev v Jugoslaviji, napisal, da je v Mariboru neki škof, ki se pozitivno angažira za socializem, ki poskuša tako usmerjati tudi vernike in ki si prizadeva za čim plodnejši dialog med Cerkvijo in družbo.

Potlej pristavlja nesmisel, da je tega škofa, to se pravi mene, poslala v bogoslovje Komunistična partija, da bi delal zanj, in končuje, da to ni čudno, če se ve, da je bil tudi papež Pavel VI. pod vplivom masonov.

Start: Ali so ta vaša stališča, vaše priznavanje socializma kot krščanstvu najbližje družbene ureditve, kot ste nekoč pisali in kot nenehno trdite, zares tako nenavadna in izjemna?

Grmič: Če govorimo o usmeritvi — potem nisem sam. Tu je skoraj cela skupina, ki je angažirana podobno kakor jaz. Izdajamo revijo "Zname-nje". Dobro se razumemo z naprednimi teologi v Hrvaški, imamo dobre odnose z naprednimi teologi v svetu.

Poglejte na primer: ko se je zgodilo, da je bil za mariborskega škofa izbran drug, sem dobil nešteto pisem od duhovnikov, od katerih tega ne bi niti najmanj pričakoval in ki se mi zahvaljujejo za delo ter se nadejajo, da bom še naprej vztrajen, da bom z njimi. Da niti ne govorim o pravem nezadovoljstvu vernikov, ki me dobro poznajo.

Vsak teden obiščem po dve ali tri fare, verniki poznajo moje pridige, v njih nisem nikoli politiziral, ampak sem vedno oznanjal krščanski evangelij. To priznavam, vedno sem poudarjal samo tisto, kar je v evangeliju.

(Nato se je škof Grmič spustil v razmišljanje o pešanju koncilskega duha v Cerkvini vlogi pri tem, ki jo igra sedanjí papež Janez Pavel II. O papežu meni škof Grmič, da tako sovraži socializem, ker pozna samo tisti socializem, ki ga imajo oz. so imeli na Poljskem. Jugoslovanska verzija socializma pa je precej drugačna. Nato je škof Grmič govoril o trenutnem stanju Cerkev na Slovenskem):

Start: Kako danes presoja-te gibanje v naši Cerkví?

Grmič: Gibanja v naši Cerkví so močno odvisna od cerkvenih gibanj na svetu. Tudi pri nas se poleg nekaterih naprednih gibanj čedalje bolj pojavljajo tudi neke zelo konservativne, celo zelo reakcionarne struje, nasprotne tako Koncilu kot koncilski misli, še zlasti pa nasprotujejo nekaterim socialistično usmerjenim gibanjem v krščanstvu.

V najnovejšem času so se pri nas začela pojavljati — dokaj izrazito — tudi neka prizadevanja, da bi Cerkví povrnila položaj, kakršnega je

imela nekoč v Jugoslaviji, to pa torej pomeni tudi v šoli, v vzgoji, v sredstvih obveščanja: na radiu, televiziji.

Start: Ali je to vpliv poljskih dogodkov?

Grmič: Da, mislim, da poljski dogodki do neke mere vplivajo na ta naša gibanja. Čeprav bi cerkveni ljudje morali vedeti, da je bila Poljska zmeraj nekaj čisto posebnega...

Start: Naša Cerkev ne more zdaj začeti kar na lepem ravnati tako kakor Cerkev na Poljskem, ko pa nikoli prej ni tako ravnala. S svojim ravnanjem v preteklosti se je sama oropala takšne možnosti.

Grmič: Da, tega ni mogoče pozabiti. Imeli smo, žalibog, opravka v Sloveniji z belogardisti, v Hrvaški z ustaši. Tega na Poljskem ni bilo. Zakaj, kako — zdaj ne morem navedeti teh preteklih vprašanj. Zaradi tega je imela Cerkev pri nas tudi čisto drugačen položaj kot na Poljskem in tega nikakor ni mogoče izenačevati.

Start: V eni izmed vaših knjig trdite, da je klerikalizem volk v ovčji koži, Satan v podobi angela luči, Antikrist v podobi Kristusa. Ali se pri nas ne pojavlja spet klerikalizem? Ali si ne prizadeva s to palico oblasti, ki je znotraj Cerkev nikoli ni izgubil, razmahniti se zdaj tudi zunaj njenih meja?

Grmič: Klerikalizem se pri nas ne očituje tako, kot se je očitoval nekoč, ker kratko in malo nima več možnosti za to. Se vedno pa je latentno navzoč in, kadarkoli je mogoče, vzdigne glavo.

Ni dvoma o tem, da se nekatere tendence klerikalizma pri nas spet krepijo. Za to jim gre, da bi bila Cerkev v javnem življenju navzoča, kakor je bila nekoč, in da bi odločala o vsem, kakor je odločala nekoč. Ne seže jim v zavest, da sekularizirana družba tega ne bo nikoli dopustila, ker živimo v sekularizirani državi.

Pravzaprav pa bi si Cerkev morala prizadevati za to, da bi naša družba zares postala sekularizirana, da ne bi bila ne verska ne protiverska, ampak socialistična, angažirana. To pomeni socialistično angažirano šolo, socialistično angažirano vzgojo: ne za vero ne proti njej.

Start: Kaj mislite o sodbi, da je neugodno izkustvo s Cerkvijo med vojno pri nas povzročilo nekaj časa dokaj močan, negativen odnos do religije nasploh?

Grmič: Pretežno negativno razmerje med Cerkvijo in našo socialistično družbo, kakršno je vladalo po vojni, je posledica ravnanja cerkvenega vodstva pred drugo in med drugo svetovno vojno, med narodnoosvobodilnim bojem, pa nezaupanja, celo odklanjanja, ki ga je cerkveno vodstvo po vojni kazalo nasproti novi Jugoslaviji in njeni socialistični družbeni ureditvi.

Zato je razumljivo, da so nastajale velike napetosti: tako kot nekaj časa ni popuščal antisocializem cerkvenih krogov, tako na drugi strani ni popuščal niti odpor proti nasprotnikom nove družbene ureditve. Toda čas je tekkel in treba je bilo, hočeš ali nečeš, živeti in delati skupaj.

Voditelji nove Jugoslavije so to dobro videli in zato so modro usmerili jugoslovanske narode k novi prihodnosti bratstva in enotnosti. Tudi Cerkev je postopoma spoznala zgodovinsko potrebo, da sprejme svoj novi položaj, zlasti močno pa sta nanjo vplivala prihod papeža Janeza XXIII. na vatikanski prestol in Drugi vatikanski koncil.

V Cerkví in zunaj nje so začeli nastopati zagovorniki besednega in življenjskega dialoga, odnosi pa so se skoraj docela normalizirali po navezavi diplomatskih stikov med SFRJ in Vatikanom. Res je, da nekaterim — tako pri nas v domovini, v cerkvenih krogih, in med sektaši, kot tudi zunaj med emigranti — tak položaj ni po volji.

Govore o nesvobodi Cerkev pri nas, ker si ne morejo zamisliti Cerkev brez oblasti in brez odločilnega vpliva na vse javno življenje. Ne morejo sprejeti sekulariziranega programa na televiziji, niso zadovoljni s sekularizirano socialistično usmerjeno šolo, ne morejo se sprijazniti z novo Jugoslavijo.

(V zadnjem delu intervjuja je škof Grmič filozofiral o dialogu med Cerkvijo in socialistično družbo, dialogu med marksisti in teologi. Intervju, ki ga citiramo zgoraj, je izšel v Delu dne 25. decembra (!) lani. —Ur.)

Kalifornijski poročevalski koš

Moja osebna zahvala g. Lipovcu

Vsa leta nazaj, ko ste bili g. profesor urednik našega časopisa Ameriška Domovina, ste sodelovali z našimi dopisniki in osebno z menoj. Naj Vam gre na koncu letošnjega leta topla zahvala za

razumevanje in pomoč, katero ste izkazovali v dobi mojih let dopisovanja.

Naj Vam in gospe soprogu dobri Bog povrne z mirnim in zdravim življenjem, saj to je najbogatejše plačilo, katerega potrebuje vsakdo predvsem v letih staranja. Bog Vaju živi še na mnoga srečna leta in veliko toplote v letu Gospodovem 1981, katero je pravkar stopilo pred nas.

Moja osebna zahvala

Kot vsako leto, sem tudi letos bil deležen splošne pozornosti s strani mojih prijateljev, naročnikov našega lista Ameriške Domovine z laiskavimi besedami glede mojega dopisovanja. Preveč vas je, da bi vsakemu posamezniku v kratkem času osebno odgovoril. Potrudil se bom še nadalje, da bom obogatil "Domovino" z različnimi prispevki tako, da bo zadoščeno vsakemu čitatelju in čitateljici.

Vsebinska našega lista je pestra in za to delo gre zahvala sedanjemu uredniku g. Rudolfu Sušlju, "petkovci" pa se imate zahvaliti uredniku g. Jamesu Debevcu. Daj Bog, da bi nas še na dolga leta razveseljevala, bodrila in učila, saj je veliko zanimivega v njej.

Ne dopustimo, da bo padala. Čim starejši postajamo, pristejemo svoja leta našemu življenju, tako naj bo tudi z Domovino. Vsako leto postaja starejša po letih svojega izhajanja, pa naj še pridobi na številu.

Bog vas živi — vse poznane in nepoznane, pa še enkrat blagoslovljeno novo leto 1981. Saj ne škoduje, če napišem večkrat iste misli, tako pač čutim v srcu do svojih prijateljev, znancev in svojih poznanih in nepoznanih rojakov!

Vaš dopisnik

Maks Simončič

ZA SMEH

"Ali si s svojo ženo zadovoljen?"

"Zelo... Kakšna druga bi bila lahko še slabša."

Mama otroku: "Jakec, kje si dobil žogo?"

"Alenka mi jo je dala."

"In je kaj rekla?"

"Nič, le tulila je."

"To noč se mi je sanjalo o vaši ženi."

"In kaj je rekla?"

"Nič."

"Potem ni bila ona."

Pokažite Ameriško Domovino prijateljem. Pošljamo jo brezplačno na ogled!

OB ZAČETKU LETA

Vsi delamo načrte, gledamo nazaj in naprej, kje bi mogli kaj spremeniti in lepše narediti, napake preprečiti, čim več zadovoljiti in do boljših uspehov priti. Ni lahko najti nove poti. Pa kakor nalašč je padla pred me sledeča pesmica.

NE PRENEHAJMO!

Ko reči nam narobe gredo, ko pot se vzpenja preostro, ko radi smejali bi se, pa oči vse so žalostne. Ko skrbi nas tlačijo, počijmo - a ne nehajmo!

Življenje res vrtnec je, obrača in spreminja se. Uči nas znova vsaki dan, da človek mora biti vdan. Sprejeti tudi neuspeh poskusiti v drugih dneh.

Počijmo se, ne nehajmo! Morda pa jutri boljše bo, morda uspeh prav blizu je zakrit v meglo ne vidi se. Zato, ko borba težka je, ne nehajmo - počijmo se!

Z novim mariborskim škofom prevzva dr. Frank Kramberger smo dobili tudi novo upanje za Slomškovo zadevo. Posebno še sedaj, ker nam je tako lepo in hitro odgovoril na naše častitke k njegovemu škofiškemu posvečenju. Te smo njemu poslali v imenu Slomškovih krogov. Piše sledeče:

"Vašega pisma in častitk sem bil izredno vesel. Upam z Vami in z Vašimi sodelavci, da bo Slomškov proces tekkel še naprej. Vse sile bom uporabil, da bo slovenski narod doma in drugod po svetu doživel svoj veliki praznik "Beatifikacija A. Martina Slomška".

Blagoslovljene božične praznike in milosti polno leto 1981 vsem Slomškovim krožkom želi

† Franc Kramberger, Mariborski škof."

Ob tem času Vam tudi naznanjam, da smo po Slomškovem kosilu septembra 1980 sprejeli še sledeče darove za A. M. Slomška: Mr. in Mrs. P. Knaus iz Peoria, Ill., \$20; Marija Rebrica 5; Anna Kostic 5; Frances Tomic, Pa. 60; John in Olga Gorkos 25; Mary Janes, Calif. 5; Kata Foks, Canada, na mesto rož za pokojnega Frank Horvat v kanadski 20) 16; od skupine Navy Pier poslala Metoda Fishing 100; Gizella Hozian v zahvalo 14. Torej skupno \$250.00.

S tem smo zaključili leto 1980 in smo vsem iskreno hvaležni za zgornje darove. Ravno tako vsem, ki ste skozi leto darovali in pomagali pri Slomškovih delih. Naj Vas Vsemogočni še nadalje blagoslovja. Svetniški škof A. M. Slomšek pa naj nam sprosi novih moči in zdravja.

Slomškov krožek v Chicago, Ill. tudi za letos planira kosilo in Rummage Sale v septembru. Ze sedaj prosimo, da pri tem pomagata. Ne pozabimo, molitev je še vedno najbolj potrebna.

STOPINJE SO PRISLE

To se letos deseti letnik. Kakor vsako leto so tudi letos krasne. Mnogo lepih stvari vsebujejo in zgodovino našega lepega Prekmurja opisujejo. Mnogo spominov na dom po njih vzbudimo in se lahko marsikaj iz njih naučimo. Ker je pošta zelo draga, je cena \$5.00.

Upam da vsi, ki ste jih zadnja leta sprejeli, da jih tudi

letos ne boste odklonili. Zadnje leto so nam zmanjkale. Letos so nam par izvodov več poslali in par naših naročnikov se je preselilo v večnost. Prosim, segajte po njih. Naročite jih pri podpisani G. Hozian. Ne bo Vam žal in že naprej iskrena Vam hvala.

Srebrno obletnico zakonskega življenja sta zadnja soboto slavila

AUGUST IN MARIJA PETEK.

Večno zvestobo sta si obljubila pred 25 leti v Polani v Prekmurju. V Ameriko sta prišla iz Italije pred 22 leti. Zadnja leta živita v lepem lastnem domu v Riverside, Ill. Imata tri lepe hčerke in pridnega sina. Cela družina spada k društvu sv. Ane 170 KSKJ odkar so v Ameriki.

Za to lepo obletnico so jih iznenadili sorodniki in prijatelji, ki so se v kljub veliki zimski zbrahi v velikem številu in so jubilanta na lep način izredno iznenadili in razveselili. Planirala sta, da bosta to slavila na pomlad. Zdaj so pa njeva načrti preprečeni. Vse je bilo veselo in židane volje.

Vsi njima še enkrat želimo nadaljno srečo in veselo zakonsko in družinsko življenje. Daj Bog, da bosta še dočkala zlato obletnico med svojimi. Pa še enkrat naše iskrene častitke in Bog živi!

UMRLA JE SESTRA ROZIKA ČURIC

V domovini v vasi Črensovcu je za večno zaspala S. Rozika Čurič. Bila je daleč naokrog poznana. V mladosti je bila lepa, pridna in živahna deklica iz ugledne družine, pozneje pa po svojem trpljenju.

Spoznale smo se pri Orliški organizaciji, pozneje pa na Gospodinjskem tečaju. Četudi je večkrat omenila, da gre v samostan, ji nismo verjele, ker je bila zelo žive in brihtne narave. Ko je pa to storila, smo bili mnogi iznenadeni. Ona je pa bila nadvse srečna in vesela. Pa na žalost se je vse prehitro spremenilo.

Nastopila je vojna. Vse sestre so morale domov v civilu. To jo je strašno bolelo. Zbolela je in nikdar več ni ozdravela. Zato tudi ni več mogla nazaj v samostan. Mnogo solz je pretočila. Verna in zvesta je ostala. Marijo je vseskozi častila s petjem in molitvijo. Lotila se je je kostna jetika. Večkrat je izrazila: "Rada trpin za Boga, kajti On je trpel zame".

V tej težki bolezni je pokopala mater. To je bila velika izguba za njo. Zemljo ji je država hotela odvzeti, ker ni mogla delati. K sebi je vzela dva bolna otroka od svojega brata. Vzajajala jiva je in učila delati in moliti. Zdaj te uboge sirote jokajo za njo.

Par ljudi ji je pomagalo tudi iz Amerike. Največji dobrotnik je zadnjih deset let bil pokojni Math Tekavec. Komaj je sprejela novico, da je umrl, se je njena bolezen povečala. Dva meseca je strašno trpela. Pred Božičem se je pa srečala v nebesih s Tekavcem. Gizika piše: "Vsako noč smo molili vsi za g. Tekavca in druge."

Pokojno priporočamo vsem prijateljem v toploti molitev. Tebi, draga Rozika, pa naj bo Gospod usmiljen sodnik in bogati plačnik. Prosi pri Bogu za nas. Počivaj sladko mirno!

Gizella Hozian

Pogled na škofjo Loko.

Zopet nas zalezuje influenza

Državni zdravstveni urad v Atlanti je še v prejšnjem tednu poročal, da širjenje influence v tem letu še ni doseglo epidemične razsežnosti, vendar se je ta nevšečna nalezljiva bolezen že razširila v 36 zveznih državah ZDA. Te vrste influence imenujejo "Bangkok flu". Toda zadnji sredo je isti zdravstveni urad že svaril, da je širjenje influence v nekaterih predelih že doseglo raven epidemije in je bilo več smrtnih slučajev, kakor so poprej sklepali. Najbolj prizadeti so gorati predeli na pacifiški obali in v državi New York. V manjšem obsegu pa je ta influenza zajela tudi države Alaska, Arizona, Kalifornija, New Jersey, New Mexico, North Carolina, North Dakota, Texas in Wyoming. Zdravstveni uradniki države Iowa pa svarijo, da se bo stanje glede širjenja influence najbrž poslabšalo, ko se bodo študentje po božičnih počitnicah vrnili v šole.

Zdravstveni urad države Ohio opozarja, da se tudi na tem področju influenza nevarno širi, posebno je priza-

deto področje Clevelanda in Akrona. Bolnišnice v Columbusu, Ohio, Martins Ferry in Bellaire so že sprejele večje število bolnikov, ki jih je napadla influenza. Bolnišnice v Youngstownu, Cantonu in Akronu (vse v Ohio) so zelo omejele obiske v bolnišnicah, da ne bi obiskovalci zanesli bolezen v bolnišnico.

Influenca je zelo nalezljiva bolezen in more za več dni onesposobiti cele družine. Nalezijo se je stari in mladi. Simptomi vseh vrst influence so vročina, mrzlica, glavobol, suh kašelj, bplečine v prsni in bruhanje. Cepljenje proti influenci pomaga v 70% do 80%, da se oseba obvaruje bolezni. Če pa človek oboli, pomaga aspirin, piti veliko tekočin in počitek. V hujših slučajih pa je pametno se zateči k zdravniku.

Vremenske spremembe so zelo nevarne, da se človek nalezje influence, posebno kadar postane nekoliko topleje. Ljudje se ne oblečejo dovolj toplo, otroci se zunaj igrajo, ne da bi bili s toplo obleko zavarovani pred prehladom in posledica je - influenza.

Ameriška Domovina družu Slovence po vsem svetu!

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOŽNO

Pismo iz Minnesote

Obloženi hodijo pismoonoše pred božičem od hiše do hiše, ko raznašajo božično pošto. Morda celo leto ni bilo pravega časa in razpoloženja za pisarnje, ali je bil to le izgovor, za praznike pa se le najde čas, bodisi le za kratko voščilo ali tudi za voščilo priloženo pismo z novicami in vprašanji, ki smo ga odlašali celo leto.

Med številnimi takimi pismi, me je najbolj razveselilo pismo iz Gilberta iz mrzle Minnesote. Napisal ga je prijatelj upokojeni rudniški delavec, ki svoj pokoj preživlja vse prej kot v brezdelju in naveličanosti samega sebe in svojega okolja.

Takole piše o sebi: "Jaz pa še vedno v delu, to leto so bili večinoma novi 'fajerplejši', ki ogrevajo cele hiše ob jezerih, največ sem delal ob Vermilion jezeru. Saj ni lahko delo biti zidar in se loviti na visokem odru dan za dnem. Za svojih 72 let se čutim nekako pretežak plezati šestkrat gor in dol čez dan, a imam veselje za to delo. Te vrste telovadba mi nikakor ne škoduje, nasprotno, počutim se kot včasih, ko sem vedno visel na drog in na bradlji v društvenem domu.

Pa tudi zanimive in vesele urice doživim ob jezerih, obdanih z gozdovi. Zgodaj pomladi že sem začel z delom ob Vermilion jezeru. Vse okrog brezovi in borovi gozdici. Življenje je z vso silo začelo riniti izpod ruše, od opoja rož sem bil skoro pijan. Potem pa so od nekdaj pripeljale divje race svoje piščančke. Vsak dan jih je bilo več. Kako je ta drobiž hiter in okreten! Tri račje družinice so se utaborile kar v naši bližini. O, kako hitro so poznale naše posode za malico! Kar vsako opoldne smo skupaj praznili dobrote iz njih. Iz piščančkov so nastajale račke, po par tednih pa že kar prave race, ki niso več čakale na nas doli na pomolu, ampak z glasnim ga-ga-ga rogovilele pod odrom in priganjale h ko-

silu. Včasih smo jim razdelili kar doberšen del, no pa saj skrbne žene itak preveč nalože s seboj. V gošči za hišo so se držali jeleni, ki jim je gospodar pozimi dajal hrano in sol. Žival zelo hitro ve, kdo je njen prijatelj.

V maju in juniju pa dobi jezero drugo sliko. Turistii!! Uboga narava, no saj so tudi pametni ljudje vmes, vse preveč pa je takih, ki mendrajo, trgajo, lomijo, uničujejo. Ljudje se jih otepajo, restavraterji pa štejejo denarce. O, kolikokrat me je imelo, da bi jih premlatil, predno stopijo iz čolnov! Vendar tudi poletni čas mine, okoličani, živali in narava si oddahnejo od teh prišlekov.

Hitel sem z zadnjimi deli, kajti mesec nove mber se vse prehitro bliža, ko za vokalom hiše zahrešči, kot bi lomil veje. Obisk sem dobil! Velik črn medved stoji pred mano, oba sva presenečena, vsak po svoje... To ni bilo moje prvo srečanje z medvedom, se ni treba razburjati. Medved sam od sebe nikogar ne napade. Ko se me je nagledal, se je počasi okrenil in dostojanstveno odračal na-

IVAN TAVČAR:

V ZALI

Povest

"Prav ni bilo," je pričel zopet, "ali grešila si nezavedno, ko si v pretekli noči pritisкала svoje lice k mojemu obrazu. In čutilo se mi je tvoje lice kakor voljan in mehak žamet in pregrešen ogenj mi je prepregel dušo in premagala me je moč satanova, ki nam, božjim služabnikom, ne prestanto nastavlja mreže svoje. Ko ste me iz mraza prenesli v izbo, tedaj sem hitro zaspal in imel sem čudne sanje. Prišel je pome angel božji in me vzel v visočino, iz katere sem gledal globoko pod seboj na veličastno cerkev sv. Petra in starodavno mesto, ki je okoli nje. Na migljaj angelov se odpre kupola božjega hrama in jaz ugledam na rdečem prestolu rimskega papeža in kardinali v rdečih oblekah ga obkrožajo. In sveče gore pri oltarjih in služijo se sv. maše.

V višini sem bil, ali vendar sem lahko opazil vsako črtico na obrazih. Resnega obraza je bil sv. oče in resne obraze so kazali tudi njega kardinali. Pred rimskim papežem sem videl klečečega mladega človeka in proseče je dvigal roke proti prestolu, kjer je sedel Cerkev poglavar in kazal s svojim vedenjem, da mu ni vseh prošnja mla deničeva. 'Česa prosi?' vprašam svojega spremljevalca. Odgovoril mi je 'Načelnika sv. Cerkve, ki je prav sedaj v tolikih stiskah, prosi, da bi mu dovolili vzeti žensko v zakon.' In vprašal sem: 'Zakaj se mu to ne dovoli?' Tedaj mi je že težko postajalo srce in, ko sem vprašal angela, zakaj se prošnja ne usliši, se nisem upal pogledati njega zornega nebeskega obličja.

'Kako naj se mu dovoli, ko je prošnik pomaziljen z oljem Gospodovim in je že sklenil zakon s sveto Cerkvijo!'

Utripalo mi je srce, da sem menil zdaj umreti, ko sem začel ta odgovor angelov. 'Kdo je?' vprašam še; 'dolgi rumeni lasje mu prikrijevajo obraz, da ga ne morem spoznati, tega brezvestnega duhovnika,

zaj v goščo. Pravijo, da je letos dosti velikih medvedov prišlo iz Kanade sem. Velike jate divjih gosi od Kanade sem se spuščajo na gladino jezera, a le za odpočitek, potem spet odlete. Selijo se proti jugu. Jezerska gladina temni, življenje na njej odмира, samo še ameriški pondirek (loon) se sem in tja oglasi s hreščečim glasom - zadnji znanilec, da je zima skoro tu. Prebivalci jo pričakajo dobro založeni z drvmi, ki bodo širila prijetno gorkoto iz novo postavljenih ognjišč.

Vidiš v taka okolja in dogodivščine zaidemo tu na severu zidarji. In če le malo odpreš oči in se ozreš od svoje malte in opeke, vidiš, da je svet izredno lep in zanimiv ob vsakem času, le da človek tako redko najde čas, da bi se zagledal vanj in spoznal, koliko lepega nam je podarila božja Dobrota."

Saj niso nobeni veliki niti važni dogodki, ki jih prijatelj opisuje, toda znal se je ozreti od malte in opeke in pustil je tem drobnim dogajanjem, da so mu razveselila srce.

M.M.

vedno sedel sveti oče in obkrožali so ga njegovi rdeči kardinali. Pobožna množica je polnila sveti prostor in sveče so gorele pri oltarjih in svete maše so se opravljale. Pred rimskim papežem pa je klečal mladi duhovnik in prosil, da bi se mu dovolilo vzeti žensko v zakon. In ko je dvignil obraz proti poglavarju svete Cerkve, sem spoznal ta obraz. Ugledal sem kanonika Amanda, kako je prosil rimskega papeža, da bi mu privolil skleniti zvezo, ki je prepovedana služabnikom Gospodovim! Obšla me je tolika groza, da sem se zdaj prebudil. Vidiš, to so bile moje sanje!"

V njej pa je skipelo luteranstvo in odločno mu je odgovorila. "Te sanje niso bile od Boga, temveč od peklenškega zmaja! Nikjer v Pismu ne stoji, da bi si ne smel služabnik poiskati družice, kakor jo je Bog dal tudi Adamu v raju. Vsaj tako so govorili tisti, ki so učeni in poznajo sveto pismo od prve do zadnje besede!"

"Krivoverstvo govori iz tebe," deje kanonik, "toda govorila bi drugače, da zajemaš iz čistega in neskaljenega vira prave vere. O moj Bog, krivoverstvo še globoko tiči v tebi, zato govoriš tako!"

(Dalje)

Žrtvujemo se za svoj tisk, ohranimo naš slovenski list Ameriško Domovino!

MALI OGLASI

V NAJEM

4 neopremljene sobe na E. 63 St., zgoraj. 881-6292.

(6-7)

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City

State

Zip

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

MALI OGLASI

HOUSE FOR SALE

Off Chardon Rd. in Euclid. 3 bedroom brick, 2½ baths, finished rec room, sun porch. Many extras. Excellent condition. Call 481-6183.

(2-6)

HOUSE FOR SALE-EUCLID

5 rooms. Alum. sided. Clean. Low 30's. Call 531-4231.

(3-6)

V NAJEM

ORDINACIJSKI PROSTORI

Beachland Medical Bldg., E. 200 St. in Lake Shore Blvd. Ordinacijski prostori za zdravnike. Kličite 731-5515 zvečer.

(4-7)

HIŠA NAPRODAJ

6-sobna enodružinska z garažo za 1½ avta, v collinwoodski okolici. Kličite 481-0509 med 6. in 8. uro zvečer.

(4-7)

V NAJEM

PISARNISKI PROSTORI

Beachland Medical Bldg. E. 200 St. in Lake Shore Pisarno s 4 sobami oddajo. Kličite 731-5515 zvečer.

(4-7)

LIVE-IN HOUSEKEEPER

Free room and board plus salary. Elderly man needs domestic care. Weekends off optional. Chickasaw, between E. 185 and 200. Call 531-3302 or 951-8992 and ask for Mrs. Joyce.

(X)

Gospodinja—mora živeti v domu

Soba, hrana in plača. Starejši mož potrebuje domačo oskrbo. Prosti vikendi možni. Na Chickasaw Ave. med 185 in 200. cesto. Kličite 531-3302 ali 951-8992 in vprašajte za go. Joyce.

(X)

FOR SALE

7 room bungalow at 1080 E. 71 St., aluminum sided, full basement. Immediate occupancy. Double brick garage.

Call 631-8151 days only.

(5-7)

V BLAG SPOMIN

OB ŠTIRINAJSTI OBLETNICI ODKAR JE V GOSPODU PREMINULA NAŠA LJUBLJENA SOPROGA, MAMA, STARA MAMA, TAŠKA.

ANA KAMIN

Izdihnila je svojo plemenito dušo, dne 14. januarja 1967.

Gospod, daruj ji večni mir, naj večna luč ji sveti, ker si dobrote vir, uživa raj naj sveti.

Zalujoči:

FRANC - mož;
Hčere: ANICA,
sestra MARIJA BERNARDKA,
karmeličanka;
MARIJA, poročena KOŠIR;
JOSEPHINE, poročena
MANFREDA;
sin IVAN ter ostali sorodniki.

Cleveland, O., 14. januarja 1981.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobile še sveže

NOVICE- popolnoma neprisiranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo